

Výročná správa PD Slatina nad Bebravou za rok 2023

- Stav podnikateľského subjektu

V stave členskej základne nedošlo k zásadným zmenám. K 31. 12. 2023 eviduje družstvo 77 členov a 23 trvale činných pracovníkov. Priemerný evidenčný počet pracovníkov je 24,8 osôb. Produktivita práce na 1 pracovníka dosiahla sumu 84 264 Eur, pri celkovom objeme výkonov 2 089 768,83 Eur.

• Výsledky rastlinnej výroby.

V uplynulom roku sme hospodárili na 759,22 ha pôdy, z toho zaberajú TTP 537,43 ha, t. j. 71% a orná pôda 221,96 ha, čo je 29%. Hlavným výrobným zameraním je chov hovädzieho dobytká, preto väčšina produkcie RV je určená na výrobu krmív.

V jeseni 2022 sme zasiali pšenicu ozimnú na výmere 105,56 ha a 10,28 ha jačmeňa ozimného. Ostatnú lucernu sme mali zasiatú z predošlých rokov na výmere 91,62 ha . Práce boli prevedené v agrotechnickom termíne, čo dávalo predpoklad slušnej úrody.

Pšenica prezimovala dobre. Na jar vývoj porastov poznačilo pomerne chladné počasie a suchý apríl. Dažde v letnom období robili problémy pri kosení a zbere sena z TTP. Zberové práce obilovín prebiehali v dobrom termíne. Aj pri začiatku zberových prac nám počasie mierne komplikovalo ich priebeh. Pri zberových prácach slamy na podstielku sme mali nemalé problémy, nakoľko po pokosení porastov prišla vlna daždivého obdobia.

Sústavne zápasíme so stále narastajúcou populáciou vysokej zveri, ktorá nám robí škody, nie len na ornej pôde, ale aj na lúkach, spásaním našich plodín i za bieleho dňa. Z okrajových častí porastov lucerny i obilnín sme pozbierali len zbytky, čo zostalo po nájazdoch zveri. Táto situácia, ktorá nám vyrába nemalé škody na porastoch , sa dúfajme zlepší, nakoľko jednotlivé poľovnícke združenia majú zvýšený odstrel raticovej zveri minimálne o 50%. Dúfajme, že sa to aj pretaví do reality.

Priemerné hektárové úrody pestovaných plodín

Plodina	Výmera /ha /	Priem. ha úroda v tonách- plán	Priem. ha úroda v tonách- skutočnosť	Rozdiel v tonách/ha
Jačmeň ozimný	10,28	5,5	3,84	-1,66
Pšenica ozimná	105,56	6	3,72	-2,28
Lucerna	91,62	25	21	-4
TTP	537,43	7	5,3	- 1,7

Vyhodnotenie produkcie RV

Produkt	Plán		Skutočnosť		Plnenie plánu / % /
	Tony	Eura	Tony	Eura	
Jačmeň ozimn.	56,4	7490	39,5	5 254	70
Pšenica ozim.	632,0	83 930	393,1	52 204	62
Lucerna	2400	36 000	1920	28 800	80
TTP	4298	64470	3 458	51 864	59
Slama	456	16 646	211	9352	55
Spolu		208 539		147 474	71

Z celej plochy krmovín, vrátane TTP sme vyrobili spolu 1 280 ton lucernovej senáže, 1 900 ton trávnej senáže, 152 ton krmného sena. 1

Z nakúpených komodít, sme zakonzervovali 302 ton repných rezkov a 638 ton miaganého kukuričného zrna.

Výsledky RV možno hodnotiť za uplynulý rok ako dobré, aj keď sa nám nepodarilo úplne splniť plánované úlohy, čo sa týka množstva produkcie na TTP.

Na úseku **mechanizácie** sme počas celého roka vykonávali práce na opravách pokazenej techniky a technologických zariadení. Tak tiež boli vykonávané pravidelné servisné prehliadky, podľa požiadaviek výrobcu. Včas sme zabezpečovali súčiastky, služby a PHM, aby bol čo najmenej narušený riadny chod podniku po technickej stránke.

- **Výsledky živočíšnej výroby.**

Stavy zvierat k 31. 12. 2 022

Kategória	Plán	Skutočnosť	Rozdiel
HD spolu	448	430	-18
Z toho kravy	320	310	- 10

Výrazný úbytok zvierat súvisí s podnikateľským zámerom nového vlastníka. A tým je vybudovať v Slatine modernú dojnú farmu. Ostatné kategórie zvierat sa budú chovať na jeho iných farmách. Do Slatiny sa budú vracat' len vysokoteľné jalovice cca. 2 mesiace pred otelením.

Vývoj predčasných strát a brakovania

Rok	Teľce do 6 mes.	Kravy		% brakovania základ. stáda
	úhyn	úhyn	predaj	
2020	18	9	135	41
2021	14	11	88	30
2022	8	23	91	38
2023	21	14	85	32

Vyhodnotenie produkcie ŽV - mlieko

Kategória	Jednotka mn.	Plán	Skutočnosť	% plnenia
Mlieko	liter	3 008 000	3 062 162	102

Ukazovatele úžitkovosti

Ukazovateľ	Jednotka mn.	Plán	Skutočnosť	% plnenia
Dojnosť na kravu	liter	9 400	9 790	104
Narod. teliat na 100 kráv	ks	95	95	100
Prírastok teliat do 6 mes.	kg	0,85	0,85	100

Priemerná cena mlieka sa vo vlaňajšom roku výrazne zlepšila. Dôvodom je väčší záujem o túto komoditu na svetovom trhu a pokles svetových zásob a rastúce vstupné náklady chovateľov, jednak do výroby krmovín, ako aj ostatných potrieb v chove HD. Priemerná realizačná cena za rok 2023 predstavovala sumu **0,4544 Eur/lit.**, čo je v porovnaní s rokom 2022 viac o 0,0071 cent/lit. V porovnaní s predošlým rokom, vyššou cenou za mlieko sa zvýšili tržby o 110 647 Eur. Do Milsias. sme tak dodali mlieko za **1 329 721 Eur, / 2 926 599 litrov** / pri priemernej dennej dodávke 8 018 litrov. Do našej mliekarene sme dodali mlieko v objeme 25130 litrov. Prevádzka vlastnej mliekarene sa ukončila ku dňu 28.2.2023.

V minulom roku sme pokračovali i s **farmárskym predajom** čerstvého nepasterizovaného mlieka. Predané bolo spolu 13 670 litrov, za 7452 Eur. Vzhľadom ku narastajúcim problémom z výdajným automatom na SKM, sa vedenie družstva rozhodlo ku 31.5.2023 ukončiť prevádzku mliečneho automatu.

Nedajú sa objektívne zhodnotiť všetky faktory, ktoré na produkciu mlieka vplyvajú. Jedná vec sa však spochybníť nedá, mlieko musíme vyrábať nad úroveň rentability a to znamená využiť všetky rezervy pri zvyšovaní úžitkovosti, zvyšovaní podielu tukov a bielkovín v mlieku, predĺžení produkčnej životnosti kráv, ako aj zníženie predčasných strát.

Na **ekonomickom úseku** bolo každodenne spracované veľké množstvo údajov, ktoré vzájomne na seba nadväzujú a sú neoddeliteľnou súčasťou chodu podniku.

Tržby a výnosy spolu

Úsek	Plán 2 023 /Eur/	Skutočne 2 023 /Eur/	Rozdiel	% plnenia
Rastl. výroba	194 450	50 616	- 143 834	26
Živočišna výroba	1 388 120	1 426 260	+38 140	103
Predajne	15 800	15 800	0	100
Drevná hmota	0	4 874	+ 4874	
Ostatné	526 820	908 845		172
Z toho mliekareň	27 100	27 100	0	100
SPOLU	2 152 290	2 433495	+ 281 205	113

Čerpanie nákladov spolu

Názov položky	Plán 2 023 /Eur/	Skutočnosť 2 023 /Eur/	Rozdiel	% čerpania
Spotreba materiálov	855 227	835 858	- 19 369	98
Spotreba vody a energie	112 000	74 501	- 74 501	67
Služby spolu	283 425	323 663	+ 40 238	114
Predaje potravín	18 000	17 610	- 390	98
Ťažba dreva	3500	3724	+ 224	106
Osobné náklady spolu	443 000	519 995	- 26 995	105
Ostatné náklady spolu	356 874	650 611	+ 293 737	182
SPOLU	2 122 026	2 425 962	+ 303 936	114

Prehľad výnosov a čerpania mzdových nákladov za roky 2022 - 2023

Názov položky		Rok 2022	Rok 2023	Porovnanie
Výnosy spolu	Eur	2 427 341	2 433 495	+ 6145
Mzdové náklady	Eur	436 627	370 794	- 65 833
Počet pracovníkov - evidenčný	ks	33,2	24,8	- 8,4
Produkt. na 1 pracovníka	Eur	73 027	84 264	+ 11 237
Priemer. hrubá mes. mzda	Eur	1 096	1 246	+ 150

Hospodársky výsledok spolu

Plánovaný / Eur /	Skutočný / Eur /	% plnenia
+ 30 263	+ 7533	25

3. Financovanie výrobného podnikateľského zámeru.

Tržby za mlieko vo výške 1 334 417 Eur sú dôležitým zdrojom financovania nášho výrobného procesu a na celkových tržbách sa podieľali v minulom roku 55 %.

Tržby za zvieratá neboli bezvýznamné. Za teľce do 6 mes. spolu 53 323 Eur , jatočné kravy 55 960 Eur a vysokoteľné jalovice 2 955 Eur.

Tržby za výrobky rastlinnej výroby predstavujú 50 617 Eur . Najväčšia čiastka je za obilie. Tržby z predaja mliečnych výrobkov boli na úrovni 27 104 Eur.

Na prefinancovanie priamych platieb nám Tatra banka poskytla prevádzkový úver v celkovej výške 330 000 Eur a kontokorent vo výške 180 000 Eur, za pomoci ktorých sme v priebehu roka v prípade potreby uhrádzali svoje záväzky.

Dotácie aj naďalej tvoria významný zdroj príjmov a na celkových výnosoch sa podieľali 14,5 % nasledovne:

- jednotná platba na plochu - 79 830,89 Eur
- Celofarmová ekoschéma - 58 772,99 Eur
- Platby na pestovanie bielik. Plodín - 7 327,77 Eur
- Oblasti s prírodnými obmedzeniami - 120 537,36 Eur
- Agroenviroment - 14 689,95 Eur
- Redistributívna platba - 10 305,69 Eur
- Platba na dojnice - 80 837,20 Eur
- Štátna pomoc – zníženie odvodov do Soc. poisťovne - 18 475,75 Eur
- Mimoriadna pomoc - 2403,66 Eur
- Dobré životné podmienky zvierat - 35 654 Eur

- **Dotácie spolu - 428 745,80 Eur**

V porovnaní s rokom 2022 je to viac o čiastku 77 887,12 Eur.

4. Ekonomika a financovanie investičných zámerov.

Stavebné investície sme v roku 2023 nerealizovali. Technické investície sme realizovali v objeme 29 839 Eur nasledovne:

Predmet investície	Výška /Eur/	Spôsob financovania	Účel
Napájacie mliečne automaty	10 282	Vlastné zdroje	ŽV - teľatá
Nesená kosa Fella	9 940	Vlastné zdroje	RV – ku senážovaniu
Silážny valec	5 000	Vlastné zdroje	RV – ku senážovaniu
Oplotený výbeh k búdkam	2 520	Vlastné zdroje	ŽV - teľatá
Počítačová zostava a tlačiareň	2 097	Vlastné zdroje	ŽV

Čerpanie úverov a leasing

K 31. 12. 2023 naše družstvo nemá žiaden investičný úver. Lízing na kúpenú techniku máme vo výške 6 154 Eur, ktorý pravidelne splácame podľa dohodnutých splátok.

Náš nový vlastník Poľnovtáčnik as. Lehota pod Vtáčnikom nám poskytol pri vstupe do podniku so svojich firiem úver vo výške 180 000 Eur, ktorý sme použili na úhradu starých záväzkov. V roku 2023 PD Slatina splatila 133 095€, a dostali sme nový úver na nákup ležiskových boxov a robotov na dojenie v hodnote 177 790€.

Úplne na záver mi dovoľte, aby som sa Vám všetkým poďakoval za doterajšiu prácu v prospech družstva. Prajem Vám všetkým hlavne pevné zdravie a rodinnú i pracovnú pohodu.

V Slatine nad Bebravou 21. 6. 2024

.....
Ing. Jakub Gábel
vedúci dvora